

Lovgivning for Laan i faste Ejendomme fastsatte Rentefod ikke skal være bindende for Aaenekassen over for dens Debitorer". Jeg tror, at her i ligger et afgørende Vidnesbyrd om, at det er i Debitorernes Interesse, at man ikke saaledes binder Rentefoden alt for strengt. Det er aabenbart, naar det staar her, at det er af Hensyn til Debitorerne, at det er indsat, fordi man har ment, at man uden denne Bestemmelse vanstelig vilde kunne skaffe dem de Kapitaler til Disposition, som de netop trænge til. Det tror jeg ogsaa er fuldkommen rigtigt, men jeg tror, at det dog er ret ejendommeligt, at der i Dag ligger paa Tingets Bord to Lovforslag, som komne til Forhandling umiddelbart efter hinanden, af hvilke det ene gaar ud paa i Debitorernes Interesse at ville fastslaa en lavere bunden Rentefod end hidtil, medens det andet Lovforslag — ligeledes i Debitorernes Interesse — gaar ud paa at bede dem fritaget for denne Bestemmelse. Jeg tror, at det ene Lovforslag indeholder en Kritik af det andet, som det er værd at agte paa.

Alberti: Det forekommer mig ikke, at der i og for sig kan være nogen Grund til at undergive det foreliggende Lovforslag en saa skarp og indgaaende Kritik som den, der har fundet Sted fra den højtærede Ministers Side og navnlig fra det ærede Medlem, som nu satte sig. (Scharling). Jeg tror, det er ganske naturligt, at Forslaget, saaledes som det blev udtrykt, er noget magert i sine Bestemmelser. Dette forekommer mig ganske rimeligt og forstaaeligt, da det, som søges indført ved Forslaget, er noget nyt, som man, saa vidt jeg ved, ikke har Forbilleder for, og som først skal prøves. Det forekommer mig da, at det er ganske rimeligt og naturligt, at man har givet forskellige af Bestemmelserne en vis mere almindelig Affattelse, saa meget mere som man jo i Forslaget helt igennem har tillagt Indenrigsministeren en betydelig Myndighed i forskellige Henseender lige over for denne Aaenekasse. Jeg tror, det rigtige vilde være — og jeg for mit Vedkommende vilde i alt Fald ikke have nogen Betænkelse derved — at vedtage Forslaget i den Form, hvori det foreligger, for at man saa i Løbet af nogle Aar, naar man havde set, hvorledes Aaenekassen virkede, og havde set, hvor der var Trang til Forandring, kunde stride til en Revision af hele dens Virkemaade. Ved allerede nu at specificere Reglerne alt for meget i det enkelte, vil man meget let komme til paa Kassens Virksomhed at lægge Baand, som kunde blive alt for snærende og trykende. Det er ganske vist, at Statskassen risikerer

en Del Penge ved denne Forretning, men det Beløb, der her er Tale om, 3 Mill. Kr., er dog i Forhold til Landbrugets Betydning for hele Samsundet meget ringe, og særlig er der næppe stor Fare for, at Statskassen kunde lide noget videre Tab, naar man ser hen til den store Indflydelse paa Kassens Administration, der, som jeg alt før omtalte, er tillagt Indenrigsministeren. Jeg skulde derfor gerne se — og ønsker for mit Vedkommende at anbefale — at man enedes om at tage Forslaget, som det foreligger, eller i alt væsentlig som det foreligger.

Bluhme: Jeg bad om Ordet omtrent samtidig med den ærede sidste Taler og kan i Hovedsagen henholde mig til, hvad det ærede Medlem sagde. Over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) skal jeg tillade mig at bemærke, at naar han i sine Udtalelser ogsaa kritiserede det Lovforslag, som staar paa Dagsordenen efter dette, synes denne Kritik mig at være uberettiget, thi det forekommer mig, at det Forslag, der kommer efter dette, indeholder ikke andet, end hvad der staar i den gældende Lovgivning, nemlig dette, at Renten ikke maa være højere end en bestemt Størrelse, med mindre der i hvert enkelt Tilfælde ansøges derom og gives Bevilling dertil. Forskellen er kun, at den hidtidige faste Rentefod i Lovforslaget er bleven noget nedsat. Der kan altsaa efter min Mening ikke ligge nogen Modsigelse imellem disse to Lovforslag, uden for saa vidt Modsigelsen allerede ligger i den bestaaende Lovgivning. Her maa jeg dog gøre opmærksom paa, at naar vi ere komne til, at Renten jo nu væsentlig er gaaet ud over det, der egentlig anses for tilladeligt, saa er det efter min Formening grundet i, at man i sin Tid gik hen og forandrede den bestaaende Lovgivning, som forbød, at der i det hele taget ved Ullaan af Penge imod fast Prioritet i Landejendomme maatte tages en højere Rente end 4 pCt. Jeg kan ikke tro, at det, at man gik til at frigive Renten i saa Henseende, var til Gavn for det danske Landbrug. Var blot det blevet ved at staa fast, hvad der saa at sige var nedarbejdet fra Fædrene, at der ikke maatte svares højere Rente end 4 pCt., saa vare vi aldrig komne til de store, høje Renter, som vi nu for Tiden have, og Pengene vare lige godt gaaede til Landbruget som den bedste og naturligste Anbringelse for Kapitaler, som man ikke vilde udætte for Kursforandringer. Det var det nationalliberale Parti, der vedtog den Historie. Saa vidt jeg husker, var det Finansminister Jønger, der fik gennemført den. Jeg tror